

PICATRIX'E GİRİŞ

Hazırlayan: Yalkın Tuncay

Ortaçağ Astrolojik Büyü Geleneğinin En Önemli Metni Üzerine Bir Giriş

Ortaçağ boyunca mistik, okült ve astrolojik öğretiler, doğa bilimleri ile metafiziğin kesişim noktasında önemli bir rol oynamıştır. Bu bağlamda, **Picatrix**, astrolojik büyü (astromaji) alanında en etkili ve kapsamlı metinlerden biri olarak kabul edilmektedir.

Arapça orijinal adı *Ghayat al-Hakim* (Bilgenin Amacı) olan bu eser, 10. ve 11. yüzyıllarda Endülüs'te yazılmış olup, daha sonraki dönemlerde Latinceye çevrilerek Avrupa okült düşüncesi üzerinde derin etkiler bırakmıştır.

Picatrix, Ortaçağ İslam dünyasının bilgi üretimi ve aktarımı sürecinde, özellikle de Greko-Romen ve Pers etkilerinin Arap bilim ve felsefesine entegre olduğu bir dönemde ortaya çıkmıştır. Metnin yazarı kesin olarak bilinmemekle birlikte, bazı kaynaklar 10. yüzyıl Arap dünyasında yaşayan bir bilge olan **Maslama ibn Ahmad al-Majriti**'yi (d. 1007) bu eserin yazarı olarak göstermektedir. Ancak, bazı akademik çalışmalar, eserin farklı dönemlerde derlenmiş bir bilgi külliyatı olabileceğini öne sürmektedir.

Picatrix, 12. ve 13. yüzyıllarda Latin dünyasına çevrildiğinde, özellikle Rönesans dönemi büyü ve astroloji geleneğini derinden etkilemiş, Marsilio Ficino, Giovanni Pico della Mirandola ve Heinrich Cornelius Agrippa gibi düşünürler tarafından incelenmiştir.

Picatrix, toplam dört kitaptan oluşan geniş kapsamlı bir okült ansiklopedisidir. Metin, antik felsefi ve astrolojik öğretilerin, hermetik bilgilerle harmanlanarak büyü ritüelleriyle sistematik bir şekilde birleştirilmesini amaçlamaktadır.

- **Birinci Kitap:** Evrenin yapısı, gezegenlerin etkileri ve astrolojik büyü uygulamalarının temel felsefi çerçevesi.

- **İkinci Kitap:** Astronomik zamanlamanın büyü üzerindeki etkileri, gezegen tılsımları ve büyüsel imgelerin kullanımı.
- **Üçüncü Kitap:** Ritüelistik büyü uygulamaları, ruhlar ve gezegenlerin büyü üzerindeki etkisi.
- **Dördüncü Kitap:** Büyüsel formüller, astrolojik malzeme kullanımı ve farklı büyü türleri.

Bu dört bölüm, yalnızca büyü pratiklerini açıklamakla kalmaz, aynı zamanda Platon, Aristoteles ve Hermetik gelenek gibi felsefi akımlarla da ilişkilendirilir.

Picatrix, büyüü doğa bilimleriyle birleştiren bir eser olarak kabul edilir. Metinde, gezegenlerin ve yıldızların Dünya üzerindeki fiziksel ve ruhsal etkileri detaylı bir biçimde ele alınmaktadır. Büyü, burada doğa yasalarının bir uzantısı olarak görülmekte ve özellikle **Neoplatonik, Aristotelyen ve Hermetik** öğretilerin bir sentezi şeklinde sunulmaktadır.

Neoplatonik etki, evrenin ruhsal katmanlardan oluştuğu ve gezegenlerin bu ruhsal enerjiyi yönlendirdiği fikrinde açıkça görülür.

Aristotelesçi doğa anlayışı, elementlerin (ateş, hava, su, toprak) belirli doğa yasalarına tabi olduğu görüşüyle metne entegre edilmiştir. Ayrıca, **Hermetik gelenek**, insanın evrenle uyum içinde olmasını sağlayan ezoterik bilgilerle şekillendirilmiştir.

Ortaçağ Avrupa'sında **Picatrix**, Rönesans büyücüler, okültistler ve simyacılar tarafından büyük ilgi görmüştür. Latinceye çevrilen bu eser, **Marsilio Ficino**'nun astrolojik felsefesini etkilerken, **Heinrich Cornelius Agrippa**'nın *Occulta Philosophia* adlı çalışmasında geniş çaplı referanslara konu olmuştur. Ayrıca, **Giordano Bruno, John Dee** ve **Trithemius** gibi önemli okültistlerin de **Picatrix**'ten etkilendiği bilinmektedir.

Özellikle **Rönesans dönemi hermetizmi**, bu metnin öğretilerini Hristiyan teolojisiyle birleştirerek mistik ve felsefi bir çerçeve oluşturmuştur. **Picatrix**, sadece büyü kitabı olarak değil, aynı zamanda astroloji ve doğa felsefesinin iç içe geçtiği bir epistemolojik kaynak olarak kabul edilmiştir.

Picatrix, Ortaçağ ve Rönesans dönemlerinde astrolojik büyü pratiğinin en önemli yazılı kaynaklarından biri olarak kabul edilmiştir. Bu eser, sadece okültizm ve büyü çalışmaları için değil, aynı zamanda bilim tarihinin gelişiminde doğa felsefesi ile mistik düşüncenin nasıl iç içe geçtiğini anlamak açısından da büyük bir öneme sahiptir.

Modern bilimsel araştırmalar, **Picatrix**'in tarihsel, felsefi ve kültürel bağlamlarını daha iyi anlamak için metnin farklı versiyonlarını analiz etmekte ve eserin günümüz okült çalışmaları üzerindeki etkisini tartışmaktadır. Bu bağlamda, **Picatrix**, sadece büyü ve astroloji alanında değil, aynı zamanda Batı felsefesi ve bilim tarihi açısından da incelenmeye devam edilmesi gereken bir metindir.

PICATRIX HAKKINDA

Diğer ciltlerde okuyacağınız bu eser, Picatrix olarak bilinen astral büyü kılavuzunun Türkçe çevirisidir. Orijinal olarak Arapça yazılmış *Ghāyat al-Hakīm* (Bilgenin Amacı) adlı metnin Orta Çağ'da Latince'ye çevrilen versiyonudur. Yaklaşık 954-959 yılları arasında kaleme alınan bu eser, farklı coğrafyalardan beslenen eklektik bir düşünce yapısına sahiptir. İspanya, Kuzey Afrika, Yunanistan, Mısır, Nebati kültürü, Arabistan, Babil, Pers ve Hint geleneklerinden etkilenmiş olup ansiklopedik bir içeriğe sahiptir. Bu bağlamda, uzun süredir kayıp olan inanç sistemlerine, okült dünya görüşlerine ve ritüel uygulamalara dair kapsamlı bir perspektif sunarak entelektüel ve dini tarih araştırmaları açısından önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Picatrix, bireysel arzular, korkular ve büyü uygulamalarına dair geniş bir materyal derlemesi sunarak, eleştirel sosyal tarih araştırmaları açısından da dikkat çekici bir eser niteliğindedir. Birincil kaynak olarak değeri, Antik Çağ ve İslam Orta Çağı'na ait geniş büyü, felsefe ve astroloji mirasını içermesinin yanı sıra, bu unsurları içsel olarak tutarlı bir teorik çerçevede ele almasında yatmaktadır. Orta Çağ büyü anlayışını derinlemesine inceleyen bu metnin en dikkat çekici yönlerinden biri, büyü'nün hem teorik hem de pratik boyutlarını ele alan çift yönlü doğasıdır. Eserin yazarı Endülüslü hadis âlimi Ebû'l-Kâsım Mesleme ibn al-Kâsım İbrahim el-Kurtubî el-Zayyât (905/6–964), çağdaşları tarafından "büyü ve tılsım adamı" olarak tanımlanmış olup, büyü'yü "teorik ve pratik olmak üzere iki kısma ayırmaktadır".

Picatrix, yalnızca bağlantısız ritüel ve işlemlerden oluşan bir derleme niteliğinde değildir; metnin büyük bir bölümü büyü'nün pratik uygulanaşına yönelik detaylı bilgiler içermektedir. Bu bağlamda, ritüellerde kullanılacak fiziksel materyallerin tarifleri, gezegen ruhlarını çağırma için dualar, tılsımların etkinleştirilmesine yönelik talimatlar, tütsüleme formülleri ve belirli durumlara yönelik büyüsel çözümler gibi unsurlar bulunmaktadır. Ancak, eserin teorik bölümleri bu pratik uygulamalardan belirgin biçimde farklılık arz etmektedir. Teorik içerik, inisiyelere yönelik öğretiler, ünlü bilgelerin aforizmaları, astrolojik talimatlar ve büyüsel imgelerin ritüel bağlamda kullanımına dair felsefi açıklamalar içermektedir.

Picatrix'in belirli bir felsefi ya da ezoterik geleneğe, örneğin Hermetizm veya Gnostisizm'e ait olup olmadığı tartışmalı bir konudur. Bununla birlikte, eser, Platonik Oryantalizm olarak bilinen tarih yazımı kavramı çerçevesinde ele alınabilir. Bu anlayış, Platon, Pisagor, Orfe, Musa, Hermes Trismegistus, Enoch, Zerdüşt ve en nihayetinde günahsız bir Adem'e kadar uzanan kesintisiz bir bilgelik geleneğinin var olduğu fikrini temel alır. Ancak gerçekte bu "bilgelik geleneği", Helenistik dönemde fethedilen ve bütünleştirilen çeşitli kültürlerin mistik Platoncu idealizminin bir yansıması olarak değerlendirilmektedir.

Picatrix'in salt Platoncu karakteri vurgulanırken, eserde yer alan ve büyü bilimine Arap dünyasında özgü bir yenilik olarak sunulan Aristotelesçi nedenselliğin göz ardı edilmemesi gerekmektedir. Örneğin, Kindî'nin ışın teorileri ve Ebu Ma'sar'ın bu teorileri ruh kavramlarını içerecek biçimde genişletmesi, büyü anlayışına yeni bir boyut kazandırmıştır. Bu gelişim, tapınak tanrılarının heykellerine odaklanan mistik Geç Antik Çağ teurjisi ile çelişen, yarı-mekanik ve doğal büyü anlayışının temelini oluşturmuştur. Aristotelesçi teoloji, Orta Çağ İslam dünyasında Yeni Platoncu ideolojinin en önemli kaynaklarından biri olmuş ve dokuzuncu yüzyılda Bağdat'ta Kindî'nin akademik çevresi tarafından çevrilen Porphyry'nin *Enneads IV* adlı eserinin bir uyarlaması olarak ortaya çıkmıştır.

Picatrix'te yer alan büyüsel işlemler ve hedeflenen etkiler, günümüzün geleneksel ahlaki normları veya "politik doğruluk" çerçevesiyle sınırlı değildir. Metin, yamyamlık, dışkı tüketimi, hayvan kurbanı ve genital mutilasyon gibi ritüellerin yanı sıra, dostluk, iyilikseverlik ve şifa elde etmeye yönelik uygulamaları da içerir. Bununla birlikte, zorlayıcı, şiddet içeren, kaçırma ve yıkıma yönelik ritüellerin varlığı da dikkat çekicidir. Picatrix, büyü'nün güç politikası, savaş, ataerkil egemenlik, zihin kontrolü ve manipülasyon gibi unsurların yanı sıra, insanlara ve hayvanlara yönelik şiddetin büyüsel bağlamda nasıl bir silah olarak kullanılabileceğine dair ayrıntılı bilgiler sunmaktadır.

Picatrix'in sunduğu astral büyü teorisi, çağdaş okuyucular açısından özellikle çarpıcıdır. Metin, gök kubbeden aşağı doğru yayılan ve gezegensel kürelerden geçen görünmez kozmik enerji akımlarının varlığını öne sürer. Bu akımlar, kendilerine tahsis edilen bireyler,

mekânlar ve nesneler üzerinde etkili olmadan önce değişkenlik gösterir. Ancak, bu ışınların arkasında, belirli ritüel koşulların yerine getirilmesiyle iletişim kurulabilecek ruhani varlıklar bulunur. Dolayısıyla, Picatrix evreninde pratik büyü, içsel dindarlık ve geleneksel felsefi yaklaşımlar kusursuz bir şekilde bütünleşmektedir.

Metin, geleneksel tek tanrılı inançlar ile, yüzeysel olarak pagan tanrıları anımsatan gezegensel ruhların çağırılması arasında herhangi bir çelişki görmemektedir. Bu uyumluluk, Tanrı'nın birliğinin korunması ile ilişkilidir; zira gezegensel güçler, tamamen Tanrı'nın iradesi doğrultusunda işleyen bir kozmik düzenin gizli dinamikleri olarak kavramsallaştırılmaktadır.

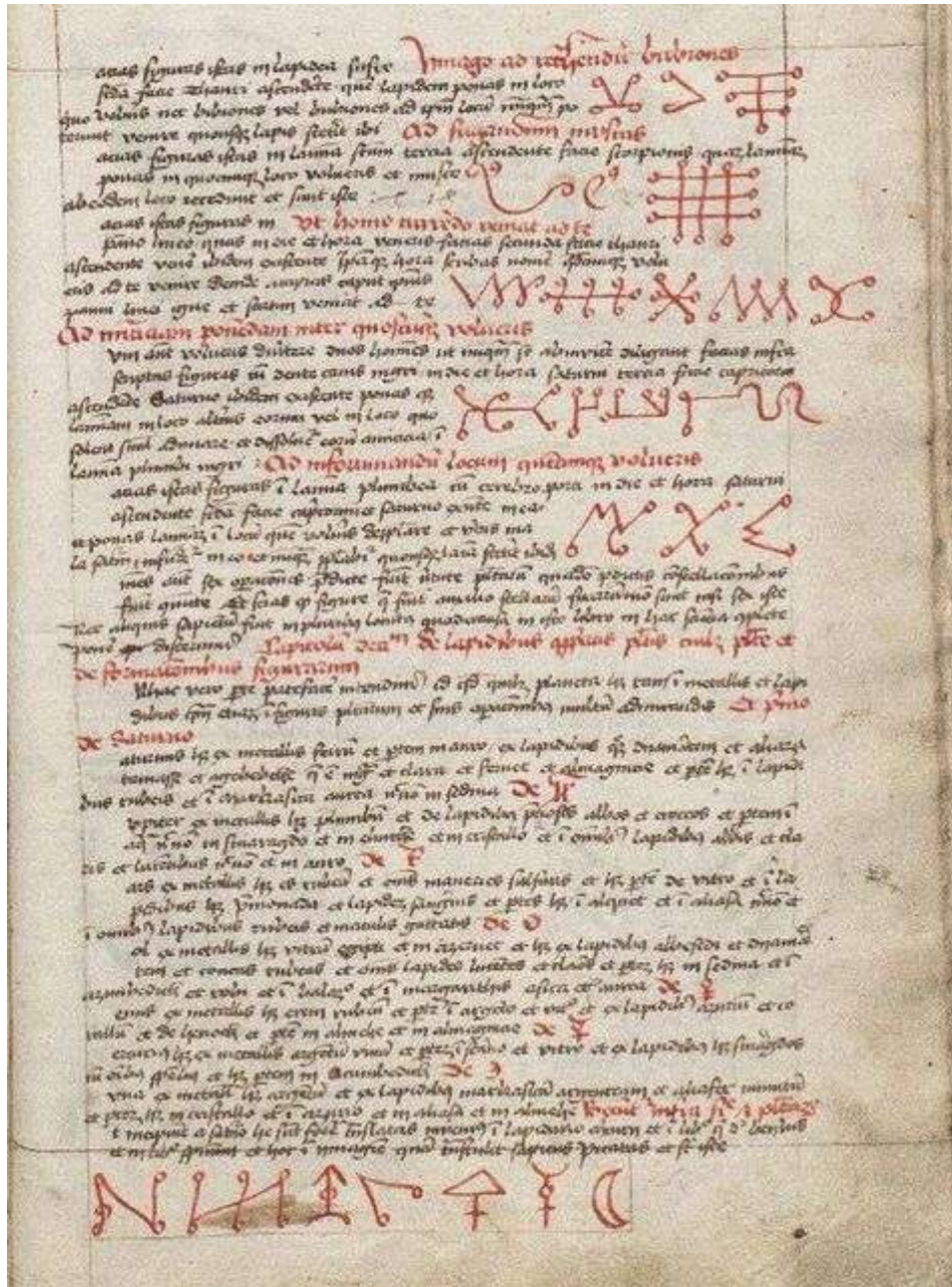
El-Kurtubî için büyü, yoğun bir felsefi yaşamın kaçınılmaz bir sonucudur. Etkinlik meselesine gelince, Picatrix'in ritüel büyüye dair pratik unsurları, tutarlı ve senkretik bir felsefi dünya görüşüne dayanmaktadır. Eserin açılış bölümündeki bilgelik ve gerçek bilime yönelik övgüler, yalnızca retorik süslemeler olmayıp, eserin tam olarak anlaşılabilmesi için Pisagor, Platon ve Aristoteles'in felsefesiyle birlikte Arap, Hint, Babil ve Mısır bilgelerinin öğretilerine dair kapsamlı bir bilgi gerektirmektedir. Picatrix, bilgeliğini ezoterik bir üslupla, sanki bir kült rahibi, baş başlatıcı veya bir Sufi üstadı müridine hitap ediyormuş gibi sunar. Bilgelik, ritüel saflık ve kavrayış, uygulayıcıya sürekli olarak tavsiye edilmektedir.

Peki, Picatrix'e göre birini bilge yapan nedir? Yazarımıza göre, göklerin güçlerini Dünya'ya indirmeyi ve astral varlıklarla iletişim kurmayı öğrenmeye kim uygundur? Cevap, erdemli ve aynı zamanda astrolojik olarak yatkınlığı olan bireydir. "Bilim ve felsefenin ortak noktası nedir?" sorusuna bilge Hermes şu cevabı vermiştir: "Mükemmel doğa" (3.6.5) (Arapça: *alt-tibā al-tār*). Hermesçi Mükemmel Doğa kavramı, Picatrix boyunca tekrar eden bir temadır ve yedi özgür sanatın nihai hedefini (telos) ima eder. Bu kavram, büyücünün doğumunu yöneten gezegenlerle uyum sağlayarak ve kişisel bir bilgilendirici daimon veya koruyucu ruhu üretmek için törensel ilkelere sıkı sıkıya bağlı kalarak elde ettiği mistik bir tatmin durumunu ifade eder. Bu, Sokrates'in zihniyle diyalog kurduğu söylenen ruha benzemektedir.

Kozmik güçlerin iniş çıkışlarını anlayarak ve göksel kürelerin ruhları tarafından aşağı doğru yönlendirilen ışınları çekerek güçlenen ritüel

olarak arınmış bir yol gösterici zeka sayesinde büyücü, etkili büyü uygulamaları gerçekleştirebilir. Picatrix'te bilgenin yolu, kendini meşrulaştıran döngüsel bir sürece dayanmaktadır: Erdemli birey, dini yasaya bağlı kalarak bilge olur; bu bilgelik sayesinde doğal olarak bilim edinmeye yönelir ve böylece Tanrı'nın el işlerini (botanik, geometri, aritmetik, astronomi, metafizik vb.) incelemeye başlar.

Sonuç olarak, yaratılışın düzenli doğasını kavrayan bir birey için doğru bir hayat yaşamamanın doğal sonucu bir tür gnosis, yani insanı Tanrı ile maddi dünya arasında bir aracı olarak konumlandıran bütüncül bir Yeni-Platoncu kozmolojinin farkındalığıdır. Ancak Picatrix'in ideal bilgesine göre, yaratılışın incelenmesi aynı zamanda yaratıcının incelenmesi anlamına gelir ve doğaya duyulan sevgi, kusurlu da olsa, Tanrı'ya duyulan sevginin bir yansımasıdır. Dünyanın gerçek yapısının nasıl organize edildiğine dair bilgi edinildiğinde (madde, ruh ve akıl/zihnin üçlü ayrımı temelinde), birey büyüsel işlemleri gerçekleştirmek için gerekli metafizik çerçeveye ulaşmış olur.

Picatrix'te Büyü, Bilgelik ve Ezoterik Bilgi

Picatrix'te büyü, kutsal tefekkürle yaşanan bir hayatın kaçınılmaz bir sonucudur. Büyü, Musa, Platon, Aristoteles, Câbir ibn Hayyân (Geber) ve Hermes gibi bilgelerin öğretilerini bir araya getiren, doğru yaşamın temel bir özelliğidir. Bu anlayış, şeytani anlaşmalar ya da Faustvari pazarlıklar içinde kaybolmuş bir delinin değil, gerçek mistiğin işaretidir. Eserin giriş bölümündeki açılış duası, Tanrı'nın "sırların açığa çıkması ve gizli şeylerin belirginleşmesinin O'nun ışığı sayesinde olması nedeniyle övülmesi gerektiğini" ifade eder. Aynı zamanda, "tüm mucizelerin Tanrı'nın gücüyle gerçekleştiği ve tüm dua ile bilimin O'nun aracılığıyla anlaşılması gerektiği" vurgulanmaktadır.

Tanrı'yı eserin merkezine yerleştiren yazar, O'nu tüm mucizelerin ve tüm bilginin kaynağı olarak görerek büyüü Tanrı'yı ve O'nun yaratılışını bilmenin dindar bir eylemi olarak tanımlar. İlahi olarak aktarılan bilgiye yapılan bu vurgu nedeniyle yazar, aptalların—yani dinsiz ve dolayısıyla cahil olanların—bu muammalı derlemeye erişimini sınırlandırmaya büyük önem verir (1.1.2; 1.4.33; 2.1.3; 2.2.7; 3.8.4). Picatrix'in gizemli ve labirentvari yapısı, yazara ait artan ezoterik seçkincilik anlayışının en belirgin tezahürlerinden biridir.

Eserde, "Bu bilgi insanlığa açıklansaydı, evreni yok ederdi" ifadesi yer almaktadır. Metindeki belirsiz üslup ve mecazi anlatım tarzı, "dürüstlük ve iyi niyet" adına tercih edilmiş olup, insanlığı kendi hırsına karşı korumaya yöneliktir. Yazar, büyüü "iyilik ve Tanrı'ya hizmet etmek" yerine kişisel menfaatleri doğrultusunda kullanmak isteyen bireylere karşı açık bir uyarıda bulunmaktadır. Daha eleştirel bir bakış açısıyla bu gizlilik anlayışı, büyüye dair ticari sırları koruma girişimi olarak da yorumlanabilir. Ancak ezoterik literatürde gizliliğe yapılan vurgu yaygın bir motif olup, Hermetik geleneğin yanı sıra birçok mistik öğretide de önemli bir yere sahiptir.

Bu tür uyarılar, Giovanni Pico della Mirandola'nın Kabala uygulayıcılarına yönelik ifadesini hatırlatmaktadır: "*Si errabit in opere aut non purificatus accesserit, devorabitur ab Azazele*" (Eğer çalışmada hata yaparsa veya arınmamış bir şekilde yaklaşırsa, Azazel tarafından yutulacaktır). Aynı şekilde, Picatrix'in büyüsel ritüellerini hatalı uygulayan veya arınmamış bir biçimde bunlara giren kişi, kötü ruhlar tarafından yok edilme riskiyle karşı karşıya kalabilir.

Bu uyarılar, basit tehditler olmaktan öte, eserde yer alan büyüsel işlemlerin içerdiği tehlikelerle de doğrudan ilişkilidir. Picatrix'te, yanlış uygulandığında ya da dikkatsizce tüketildiğinde kişiyi hasta edebilecek, kör edebilecek, delirtebilecek veya öldürebilecek çeşitli tütsüler, iksirler, haplar ve macunlar için tarifler bulunmaktadır. Dolayısıyla eser, uygulayıcıdan büyük bir dikkat ve hassasiyet beklemektedir. Ancak, bu dikkat çağrısına rağmen, belirli önlemler ve yönergeler nadiren açıkça belirtilmiştir.

Bilge bir kişi için, cıva, baldıran otu ve insan dışkıının zararları önceden bilinmesi gereken temel bilgilerden biridir; ancak bu tür unsurlar aptal bir birey için ölümcül bir hata kaynağı olabilir. Doğa felsefesine ve yaratılışın işleyişine dair derin bir anlayış geliştirmiş olan erdemli bir birey için Picatrix, bilinmezliğe yol açan bir eser değil, bilginin derinliklerine nüfuz etmenin anahtarıdır. Dolayısıyla, büyüünün Picatrix'te sunulan versiyonu, yalnızca doğaüstü fenomenleri anlamaya yönelik bir girişim değil, aynı zamanda doğanın düzenine, kozmik işleyişe ve nihayetinde Tanrı'nın yaratılışına dair bütüncül bir kavrayış geliştirme çabasıdır.

Nigromancia Üzerine

Picatrix ve genel olarak Orta Çağ büyü literatüründe sıkça geçen ve kavramsal karışıklıklara yol açan terimlerden biri, Arapça *sihr* (سحر) kelimesinin Latinceye *nigromancia* olarak çevrilmesidir. Orta Çağ boyunca, bu terim etimolojik bir kaymaya uğramış, Yunanca *νεκρός* (*nekros*, "ölü") kelimesinin Latince *niger*, *nigra*, *nigrum* ("siyah, koyu") sözcüğüyle birleşmesiyle anlam değişikliğine uğramıştır. Başlangıçta "ölülerle iletişim yoluyla kehanet" anlamına gelen *nekromansi*, zamanla kara büyü ile eşanlamlı hale gelmiştir.

Ancak *Picatrix* bağlamında ele alındığında, bu terimin orijinal anlamından saptığı görülmektedir. Eserde sihir, belirli göksel varlıkların ruhlarını çağırmak ve onların güçlerinden faydalanmak amacıyla uygulanmaktadır. Metinde, klasik anlamda nekromansiye, yani ölülerle iletişime dayalı bir kehanet biçimine dair doğrudan bir örnek bulunmamaktadır. Bununla birlikte, ritüellerde bazen insan veya hayvan vücut parçalarının kullanıldığına rastlanabilir.

Nigromancia kavramı, okült güçlerin çağrılmasına işaret etse de, bu çağrılan varlıklar kötü niyetli ruhlar veya şeytani varlıklar olmak zorunda değildir. *Picatrix*'te büyü, bir Faust'un Mephistopheles ile anlaşma yapmasına benzer bir pazarlık olarak değil, daha çok doğanın güçlerini yönlendirme çabası olarak sunulmaktadır. Günümüzde popüler kültürde *nekromansi* terimi, karanlık büyücüler, iskelet çağırma ve mahzenlerde gerçekleştirilen ritüeller gibi imgeler uyandırmaktadır. Ancak *Picatrix*'te

yer alan sihir anlayışı, bu tür bir karanlık büyü kavrayışından oldukça farklıdır ve esasen "doğal büyü" ile örtüşmektedir.

Dolayısıyla *nigromancia* terimini "nekromansi" veya "kara büyü" şeklinde çevirmek, eserin bağlamını yanlış anlamaya yol açacaktır. *Picatrix*'in astral büyü, doğru yaşamın ve Tanrı'ya bağlılığın doğal bir sonucu olarak kurgulanmıştır. Bu bağlamda, büyücü doğayı veya ölü ruhları kendi lehine çalışmaya zorlayan biri değil, Tanrı'nın yarattığı kozmik düzenin işleyişini anlayarak ona uyum sağlamaya çalışan bir bilgedir.

Picatrix'teki sihir, hiyerarşik ve kutsal bir bilgi aktarımı olarak tasavvur edilmiş olup, sıradan veya bencilce bir girişim olarak değerlendirilmemektedir.

Bununla birlikte, eserde sunulan büyü pratiklerinin doğruluğu ve geçerliliği, bunların antik bilgiler tarafından aktarılmış olmalarıyla

meşrulaştırılmaktadır. Özellikle yıldızlara tapan Sâbiîler (*Ehl-i Kitâb* olarak tanımlanan bir grup), bu bilgilerin korunmasında önemli bir rol oynamış ve İslam düşüncesinde yer yer meşru bir bilgi kaynağı olarak kabul edilmiştir. Yazarın, eserde sunduğu bilgilerin çağdaşı olan dini otoriteler tarafından tartışmalı görülebileceğinin farkında olduğu açıktır. Ancak, niyetinin saf olduğunu vurgulaması (3.8.4), bu bağlamda metne dair bir savunma işlevi görmektedir.

Bu nedenle, *Picatrix* boyunca tekrar eden gizlilik ve seçicilik vurgusu, yalnızca ezoterik bir tavırdan ibaret değildir; aksine, bilgeliğin yalnızca ehil olanlara aktarılması gerektiğine dair köklü bir geleneğin yansımasıdır. Nihayetinde eserde sunulan büyü anlayışı, ahlaki ve metafizik bir çerçeve içinde ele alınmakta, amaçların araçları meşrulaştırdığı bir sistem olarak sunulmaktadır.

Nigromancia: Törensel Büyü ve Gizli Bilgelik

Avrupa bağlamında *nigromancia*, en doğru şekilde törensel büyü (*ritual magic*) olarak anlaşılmalıdır. Greer ve Warnock, *Picatrix*'in çevirilerinde, eserin ezoterik niteliğini vurgulamak adına "gizli operasyonlar" (*occult operations*) ifadesini kullanmaktadır. Bu bağlamda *nigromancia*, yıldız ışınlarını makrokozmostan mikrokozmosa yönlendirmeyi amaçlayan tılsımlar (*telsam*) veya "görüntüler" ile gerçekleştirilen titiz ritüelistik çalışmaları içermektedir. Esasen, bu uygulamalar ruhu maddeye bağlama sanatıdır ve Hristiyan teolojisindeki şeytani büyü anlayışıyla doğrudan ilişkilendirilemez.

Bunun yanı sıra, *Picatrix*, modern popüler kültürde yer edinmiş olan H. P. Lovecraft'ın kurgusal *Necronomicon*'u gibi "kötücül bir büyü kitabı" olarak ele alınmamalıdır. Orta Çağ'daki *nigromancia* uygulayıcıları, bu disiplini yalnızca okült bir uğraş olarak değil, aynı zamanda dönemin bilim, felsefe ve bilgelik geleneğinin doğal bir sonucu ve tamamlayıcı unsuru olarak görmüşlerdir.

Bu perspektiften bakıldığında, *Picatrix*'i nekromansi, kara büyü veya herhangi bir sakıncalı büyücülük biçimiyle ilişkilendirmek metodolojik bir hata olacaktır. Bu nedenle, *nigromancia* terimini çevirimizde belirsiz bir

şekilde "büyü" (*magic*) olarak sunmayı tercih ettik. Bu yorumun, *nigromancia* gibi kolayca yanlış anlaşılacak terimlerin, bu büyük Orta Çağ astral büyüğü incelemesi bağlamındaki itibarını temizlemeye katkı sağlayacağını umuyoruz.

Picatrix'in Kozmolojisi

Picatrix'te anlatılan büyü uygulamaları, uygulayıcının dönemin bilimsel bilgisine yüksek derecede hakim olmasını gerektirir. On üçüncü yüzyılın sonlarına gelindiğinde, Orta Çağ fizik teorileri büyük ölçüde Aristotelesçi düşünceye dayanıyordu ve bu öğretiler, *Picatrix* için olduğu kadar, doğa felsefesine dair herhangi bir çağdaş inceleme için de temel niteliğindeydi.

Bu kozmolojide, evrenin maddi yapısını dört temel unsur—ateş, su, hava ve toprak—oluşturur. Bunlar, sıcak-soğuk ve ıslak-kuru gibi zıt nitelik çiftleri aracılığıyla etkileşime girer. Bu etkileşim, Empedokles'in "Sevgi" (çekim) ve "Nefret" (itme) kavramlarıyla açıklanır. Orta Çağ boyunca, Johannes Kepler'in dönemine kadar, daire ve küre biçimleri mükemmelliğin sembolü olarak kabul ediliyordu. Bu geometrik idealleştirme, hem bilimsel düşüncenin hem de teolojik söylemin temel bir unsuru hâline gelmişti. 24 *Filozof Kitabı*'nda Hermes Trismegistus, Tanrı'yı "merkezi her yerde, çevresi hiçbir yerde olmayan sonsuz bir küre" olarak tanımlar.

Picatrix'in kozmolojik yapısı, Aristoteles'in tasarladığı ve Batlamyus, el-Kindî ve Ebû Ma'sher gibi daha sonraki düşünürlerin detaylandığı evren modeline dayanmaktadır. Bu model, evreni, eterik maddelerden oluşan bir dizi eşmerkezli küre biçiminde ele alır. Kozmosun merkezinde yer alan dünya, maddesel ve değişken bir yapıya sahiptir, ancak konumu itibarıyla sabittir. Dört element, doğal yoğunluklarına göre kendilerini düzenler: Daha ağır elementler (toprak ve su) merkeze düşerken, daha hafif olanlar (hava ve ateş) yukarıya doğru yükselir.

Dünyevi unsurların sınırını aşan kişi, mikrokozmos (insana özgü) dünyayı geride bırakarak makrokozmos (evrensel) dünyaya adım atar. Bu kozmolojide, gezegenlerin ilki olan Ay, alt dünyadan (madde ve bozulma

âlemi) üst dünyaya (ruh âlemi ve yaratılış kaynağı) açılan gümüş bir kapı niteliğindedir. Ay'dan itibaren, evren artık maddi unsurlardan değil, aşağıya doğru güç yayan ruhsal ve maddi olmayan bir özden oluşmaktadır. Gezegenler, Aristotelesçi-Ptolemaik düzene göre sıralanır: Merkür, Venüs, Güneş, Mars, Jüpiter ve en dışta Satürn. *Picatrix*'te gezegenlerle ilgili pasajlar, çoğunlukla bu sıralamayı ters yönde takip eder.

Gezegensel kürelerin ötesinde sekizinci küre, yani Zodyak halkası bulunur. Orta Çağ astronomlarına göre gezegenler, hareketlerini bu küre üzerinde gerçekleştirir gibi görünmektedir. Sekizinci kürenin ötesinde ise dokuzuncu küre, yani *Primum Mobile* veya Empyrean'ı çevreleyen alan yer alır. Bu küre, gökkubbenin günlük dönüşünü sağlar ve mutlak ışık kaynağı olan Bir'in ihtişamını, delikli siyah bir perde gibi örter. Tanrı, bu kozmolojik kürelerin de ötesinde, zaman ve mekânın sınırlarını aşan sonsuz bir boyutta yer alır.

Yüzyıllar boyunca süregelen Yunan, Mısır, Babil, Arap ve Hint doğa felsefelerinin sentezi olan bu kozmoloji, *Picatrix*'teki büyü anlayışının içsel tutarlılığını sağlayan teorik bir temel niteliğindedir.

Picatrix'te Varlık Hiyerarşisi ve Kozmolojik Düzen

Picatrix, Neoplatonizm'den ödünç aldığı hiyerarşik varlık anlayışıyla, tüm varlıkların tek bir ilahi ilkedен aşağıya doğru yayıldığı bir “büyük varlık zinciri” fikrini benimser. Bu ilahi ilkeyle herhangi bir birlik derecesine veya kavrayışa ulaşmanın yolu, hedonistik değil, aksine çileci bir yaşam biçiminden geçmektedir.

Picatrix'te üç farklı varlık hiyerarşisi tespit edilmektedir; bunlar, şüphesiz ki farklı metinsel kaynaklardan türetilmiştir.

1. Birinci Varlık Hiyerarşisi:

- Tanrı
- Akıl/Zihin
- Ruh
- Madde

- Doğa Küresi
- Sabit Yıldızlar Küresi
- Gezegen Küreleri
- Birincil veya Evrensel Madde
- Elementler
- Elementlerin içindeki hiyerarşi: Taşlar → Bitkiler → Hayvanlar → Akıl sahibi varlıklar (1.7.1)

2. İkinci Varlık Hiyerarşisi:

- İlke
- Yüksek Madde
- Elementler
- Madde
- Biçim
- Doğa
- Beden
- Büyüme
- Hayvanlar
- İnsanlık
- İnsanlar
- Bireyler (1.7.2)

3. Üçüncü Varlık Hiyerarşisi:

- Tanrı
- *Prima Materia* (İlk Madde) ve Birinci Biçim
- Duyusal Algı veya Zihin
- Ruh
- Göklerin Doğası
- Elementler ve onlardan oluşan varlıklar (4.1.1)

Her üç model de, evrende rasyonel insanın ortaya çıkışına yol açan aşamalar boyunca ilahi bir ilkedен aşağıya doğru yayılan bir oluş sürecini paylaşmaktadır. İnsan, akıl ve rasyonelitesini kullanarak doğruluğu elde etmeye yönelir; böylece kendisini ilahi ilkeyle uyumlu hâle getirir ve mikrokozmos (insan) ile makrokozmos (evren) arasında karşılıklı bir farkındalık ve bilgi alışverişi döngüsü yaratır.

Bu varlık hiyerarşisinin en dikkat çekici özelliği, *Picatrix*'te sihrin tam olarak hangi varoluş düzeyinde işlediğinin belirgin olmamasıdır. Hiyerarşideki her katmanın büyüye etki ettiği görülmekle birlikte, sihirseller işlemlerin belirli bir varlık düzeyine sıkı sıkıya bağlı olup olmadığı net değildir. *Picatrix*'in kozmolojik anlayışı, *astrolatri* (yıldızlara tapınma), *melekbilim* ve *tektanrıçılık* arasında belirsiz bir salınım gösterir. Bu çok katmanlı kozmos anlayışı, büyü'nün işleyişine dair kapsamlı bir çerçeve sunarken, aynı zamanda metnin içinde yer alan farklı düşünsel gelenekleri de yansıtmaktadır.

Büyücünün, *Picatrix*'te belirtilen ritüellere veya uygulamalara başlamadan önce, varlık zincirinde yer alan unsurlar arasındaki karmaşık ve karşılıklı ilişkileri kavraması gerekmektedir. Bu bilgi temelinden hareketle, büyücü, alt dünyadaki bitkiler, hayvanlar ve mineraller ile üst dünyadaki gök cisimlerinin ruhsal gücü arasındaki gizli veya okült etkileşimleri (diğer bir ifadeyle "sempati" veya "eğilimler") öğrenecektir. Bu farkındalık sayesinde, uygulamacı gerekli tüm sempatik materyalleri toplayarak, amacına uygun gezegensel ruhları çağırmak için bunları kullanabilecektir.

Örneğin, bakır tabaklar, safran tütsüler ve "orta sıcaklıkta ve aşırı nemli" nesneler, aşk ya da baştan çıkarma ritüellerinde Venüs'le bağlantı kurmak için gerekebilir (1.3.2). Toplanan nesneler ile ilgili gök cisimleri arasındaki sempatik rezonans sayesinde, büyücü dünyevi olaylar üzerinde etkide bulunabilir. Bu işleyiş, bir telli çalgıda belirli bir notanın, aynı nota ile akort edilmiş başka bir telin titreşmesine neden olmasına benzemektedir.

Büyücü, uygulamalarını gerçekleştirmek için yorulmadan materyal toplamakta (ticaret yoluyla ya da doğadan temin ederek), incelikle imgeler veya tılsımlar oluşturmakta, gecelerini gökyüzünü inceleyerek geçirmekte ve astrolojik çizelgeleri, tabloları ve yıldız haritalarını detaylı bir şekilde analiz etmektedir. Bu süreçte, astronomik pozisyonların en ufak ayrıntılarına (yay saniyelerine kadar) dikkat etmekte ve Tanrı'nın lütfuyla doğa üzerinde etkide bulunmayı amaçlamaktadır.

Uygulamacı, belirli durumlarda belirli gezegenlere yönelerek yardım aramaktadır: Bilgi veya akademik çalışmalar için Merkür, zevkler ve aşk

için Venüs, savaş ya da hukuki mücadeleler için Mars, krallar ve soyluları etkilemek için Jüpiter veya Güneş, sosyal ayrılıklar ve düşmanlıklar yaratmak için ise Satürn tercih edilmektedir. Her gezegen, belirli bitkiler, hayvanlar ve mineraller üzerinde yetki sahibi olmanın ötesinde, aynı zamanda belirli psikolojileri, meslekleri, mekânları, dilleri ve bireyleri de yönetmektedir.

Astrolojik düşünceler, büyü'nün teorik temelini oluşturmakta olup, uygulamacının arzu edilen sonuca ulaşabilmesi için uygun göksel koşulların oluşmasını uzun yıllar boyunca beklemesi gerekebilir. Bu süreçte, uygun mekânlar, giysiler, tütsüler, kurbanlar, tentürler ve en önemlisi büyü'lü imgeler titizlikle seçilmektedir. Picatrix, tüm ayrıntıların evrenselleri içerdiği fikrine dayanmaktadır (2.3.17). Bu anlayışa göre, maddi dünyadaki her unsur, göksel dünyanın büyük yapısını yansıtmaktadır (1.6.1; 3.5.1). Dolayısıyla, ritüellerin bütün bileşenlerini bir araya getirmek, bilge kişi için bir adanış eylemi olup, Plotinusçu anlamda bir "yalnızlığın yalnızlığa kaçışı" olarak nitelendirilebilir.

Büyü'lü imgeler için kullanılan terimlerden biri "tılsım" olup, bu imgeler sempatik bağlantıların somutlaştırılmasında kritik bir rol oynamaktadır.

Büyü'lü imgeler için kullanılan bir terim, Arapça "musallat" kelimesinin tersten okunmasından türetilen ve "bir şey üzerinde gücün bahşedildiği nesne" anlamına gelen "tillasm"ı veren "tılsım"dır. Tılsım, bileşen parçaların doğası gereği, fiziksel ışınların gizli bir şelalesi aracılığıyla üst dünyadan gelen "spiritus" akışını çeken bileşik bir nesnedir. Bu kavram, el-Kindî'nin "De radiis"inde (ayrıca "Theorica artium magicarum" olarak da bilinir) teorileştirildiği şekilde ele alınabilir. Latince Picatrix, "telsam" kelimesinin "gücün taşıyıcısı" olarak çevrilebileceğini belirtmektedir; yani, gücün etkisiyle işleyen bir nesne. Tılsımı oluşturan büyücü, bu nesneyi gücün etkisiyle meydana getirerek onun maddesini fethetmektedir (1.2.1).

Tılsım, uygun maddelerden, uygun zamanlarda ve uygun ritüel eylemlerle kutsanarak yapılır. Ardından, ruhları imgede toplamak amacıyla uygun tütsüler ve kurbanlarla güçlendirilir. Picatrix metninin bütününde, anlatılan tüm büyü uygulamaları, kendi teorik parametreleri dahilinde tutarlı bir sistem sunmaktadır. Bu bağlamda, tüm

uygulayıcıların anlaması beklenen kesin bir kozmolojik sistem mevcuttur ve Picatrix'te tanımlanan büyüünün etkinliği, bu sistemin kapsamlı bir şekilde anlaşılmasına bağlıdır.

Büyü ritüellerindeki en güçlü eylem, hayvan kurban etmektir. Kurban etme işlemi, insan iradesinin gücüyle birleşen ciddiyeti sayesinde dışsal unsurlar üzerinde yankı uyandırır. Kurban edilecek hayvanın seçimi, astrolojik etkiler doğrultusunda belirlenmektedir; bu etkiler, büyü uygulayıcısının sihirsel işlem sürecinde kullanmayı amaçladığı kuvvetlerle ilişkilidir. Liana Saif, el-Kindî'nin bu sürecin ardındaki mekanizmayı modelleme biçimini ve bunun "Ghāyat al-Hakîm" büyü sisteminin temelindeki rolünü ayrıntılı olarak açıklamaktadır.

Elemental dünyanın bir parçası olarak, yaşayan bir hayvan ışınlar yayar ve bu nedenle doğal sebeplerle öldüğünde, bu ışınlar doğal dünya üzerinde fark edilebilir bir değişikliğe neden olmaz. El-Kindî, burada doğal ölüm durumunda ışınların akıbetini ayrıntılı bir şekilde açıklamaz; belki de bu ışınlar dağılır ya da evrensel ışın ağına yeniden emilir.

Ancak, ölüm doğal değilse ve insan müdahalesi sonucunda gerçekleşirse, bu durumda ışınların maddi dünya üzerinde güçlü bir etkisi olacağı belirtilmektedir. Burada ima edilen nokta, eylemin şiddetinin hayvanın ışınlarını aniden serbest bırakmasına neden olacağı ve bu durumun evrensel uyumda bir dalgalanmaya yol açarak doğal dünyayı etkileyeceğidir. Hatta, hayvan kurbanlarının etkinliği bile el-Kindî tarafından doğal sebeplerle ("rationem naturalem habere") açıklanır.

Bu şaşırtıcı derecede mekanik görünümün teori, Aristotelesçi doğal nedensellik sistemiyle yoğun biçimde bütünleşmiş bir Neoplatonik kozmolojinin sonucudur. Işınlar, "ruhāniyyāt [veya] ruhsal güçler" olarak adlandırılan "yaşamsal ve istemli etkenler" tarafından iletilir. Aristotelesçi ve Neoplatonik unsurların bu şekilde birleşimi, antik çağda rastlanmayan bir yaklaşım olup, ışınlar teorisindeki bu sentez Arap dünyasının bir yeniliği olarak değerlendirilmelidir.

Yine de, bu teorilere ilişkin bilgimiz yalnızca "De radiis" in Latince çevirisinden gelmektedir, zira Arapça versiyonu henüz bulunamamıştır. "Picatrix" in Latin okuyucuları muhtemelen tüm dünyevi süreçlerin, gök cisimlerinden aşağıya doğru "yakın etkin nedenler" olarak yayılan ve

çeşitli şekillerde koşullandırılmış yıldız ışınlarının akışıyla oluştuğu fikrine aşina idi. Ancak bu işleyiş, nihai olarak "uzak etkin neden" olan ilahi ilkedен kaynaklanmaktadır.

Picatrix, Sosyal Tarih ve Maddi Kültür

Batı kültüründe büyü, en azından bazı akademisyenlere göre, toplumsal normları ihlal eden faaliyetleri içerir. Al-Kurtubî de dahil olmak üzere ortaçağ büyü metnlerinin yazarları, büyülerinin daha yüksek ve daha sağlıklı amaçlara hizmet ettiğini iddia etse de, bu çalışmanın amacı Picatrix'te anlatılan büyülü ritüellerin belirli ve işlevsel hedeflerini ortaya çıkarmak ve bunları karşılaştırmalı olarak incelemektir. Başka bir deyişle, bu büyüleri talep eden veya gerçekleştiren kişiler neyi başarmak konusunda çaresizdi ve neyi elde etme konusunda güçsüz hissediyordu? Bununla birlikte, bu büyülü uygulamaların kınanabilir ve yasa dışı doğasının da göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Picatrix'teki ritüellerin ayrıntılarını incelemeden önce, bu ritüellerin ortak noktasına dikkat çekmek önemlidir; büyüyü talep eden veya gerçekleştiren kişinin kavrayışının ötesinde olan bir gücü kontrol etme girişimi. Metindeki her ritüelin amacını ve hedefini sistematik olarak sorgulayarak ve elde edilen sonuçları derleyerek, bu büyülerin hangi kişi veya gruplar tarafından talep edildiği ve dolayısıyla kitabın hedef kitlesinin kim olduğu konusunda genel bir fikir edinilebilir. En azından Latince versiyon özelinde, Picatrix'te toplam 2.325 farklı büyüsel hedef belirlenebilir ve kategorize edilebilir.

Bu yüksek sayıya ulaşılmasında, daha büyük ritüellerin içindeki farklı unsurları ve bileşenleri ayırmayı içeren metodolojik bir yaklaşım etkili olmuştur. Örneğin, Picatrix 3.7.26, Mars'ın gezegensel ruhunu nasıl çağıracağına dair uzun bir açıklama ve kapsamlı bir dua içermektedir. Bu ritüel tek bir hedef olarak ele alınabilir, ancak detaylı bir inceleme sonucunda, metnin başka bölümlerinde Mars'a atfedilen özelliklerle uyumlu bir dizi ek, daha kesin amaçlar ortaya çıkarmaktadır.

Bu ayrıntılı hedef listesi, öldürme, üzüntü ve öfke yayma, kralların öfkelerini çekme, düşmanların ve vahşi hayvanların zafer kazanması gibi birçok olumsuz amaç içermektedir. Aşağıda sunulan tablolarda, bu belirli

hedeflerin her biri ayrı bir giriş olarak ele alınmıştır. Bu detaylar, yalnızca tesadüfi eklemeler olarak değil, bütün metin boyunca sistemli bir şekilde bir araya getirildiğinde anlam kazanmaktadır.

Büyük örneklem boyutu, ritüellerin şekillendiği geniş hedef kategorilerinin oranlarına dayalı istatistiksel çıkarımlar yapmaya olanak tanımaktadır.

Bu çalışmada sunulan kategorik sınıflandırma, söz konusu tartışmayı nihai olarak çözmeyi amaçlamamakta, aksine materyallerin dengeli ve sistematik bir sunumunu sağlamayı hedeflemektedir. Bu bağlamda yapılan analiz, Jean-Patrice Boudet'nin özellikle *L'amour et les rituels à images d'envoûtement dans le Picatrix latin* adlı makalesinde cinsellik (seks) büyüsü üzerine gerçekleştirdiği çalışmaya benzemektedir. Ancak burada, sadece belirli bir büyü türüne odaklanmak yerine, *Picatrix*'te yer alan tüm büyüsel uygulamalar kapsam dâhiline alınmıştır.

Analiz sonuçları Tablo 1'de özetlenmiştir. Bu tabloda, toplam 2.323 ritüel, on dört temel kategoriye ayrılmıştır. Kategoriler, kendi içinde açıklayıcı olmayı amaçlasa da, daha ayrıntılı bir değerlendirmeye ihtiyaç duyulmaktadır. Tablo 1'de yer alan temel kategorilere geçmeden önce, bazı genel gözlemler yapılabilir. Büyü uygulamalarına eğilim gösteren bireyler açısından en önemli zorluk, büyük ölçüde “başkalarıyla etkileşim” olarak tanımlanabilecek meselelerdir. Gerçekten de analiz edilen ritüellerin yaklaşık üçte biri, bireyin aile üyeleri, eş, sevgili, arkadaş, iş ortağı ya da toplumsal hiyerarşideki üstleriyle olan ilişkilerine yöneliktir. Bu eğilim, Tablo 8'de daha ayrıntılı bir biçimde gözlemlenebilir.

Ayrıca, uygulayıcıların son derece odaklanmış iradeleri, büyülü operasyonların etkili olabilmesi için gerekli koşulları yaratmada diğer kategorilerden daha güvenilir bir yöntem sunmaktadır. *Picatrix*'te yer alan ritüellerin belirlenen hedeflerine ilişkin veriler Tablo 1'de özetlenmiştir:

Tablo 1: *Picatrix*'te Ritüel Hedefleri ve Kategorileri

Kategori	Belirtilen Ritüel Hedeflerinin Sayısı
Kişilerarası ilişkiler	751
Şifa/sağlık	372
Bilgi/beceriler	229
Kötü büyü	132
Ticaret ve zenginlik	124
Gizli bilimler	120
Maddenin elementleri/özellikleri	117
Tarım	97
Askerî	84
Seyahat	56
Altyapı	52
Yiyecek arama	40
İllüzyon/duyusal algı	29
Aykırı değerler/diğerleri	18

Ritüellerin yaklaşık altıda biri kişisel sağlıkla ilgilidir ve bu konu sürekli bir endişe kaynağıdır. Tablo 6'da ayrıntılı şekilde ele alınan bu kategoride, yaygın sağlık sorunları ve bunlara yönelik büyüsel müdahaleler belirlenmiştir. Bununla birlikte, sağlık gibi kritik bir meselenin, kişiler arası ilişkilerle ilgili ritüellerden daha az yer kaplaması dikkat çekicidir.

Ayrıca, bireylerin belirli görevleri yerine getirmede daha bilgili ve yetkin olmalarına yönelik büyüler de oldukça yaygındır. Toplam ritüellerin yaklaşık onda birini kapsayan bu kategori, bir bakıma “çabasız başarı” olarak adlandırılabilir. Ancak bu adlandırma yanıltıcı olabilir, zira bazı ritüellerin karmaşıklığı, başlı başına bir beceri kazanımı süreciyle rekabet edecek düzeydedir.

Bu bağlamda, *Picatrix*, büyüünün uygulanabilmesi için doğanın derinlemesine bilinmesini zorunlu kılar. Özellikle yedi liberal sanat gibi bilgi sistemleri aracılığıyla doğanın anlaşılması, büyü pratiklerinin temelini oluşturur. Nitekim doğa bilgisinin edinilmesi, yukarıda belirtilen ritüel kategorileri arasında en sık rastlanan hedeflerden biri olarak öne çıkmaktadır.

Öte yandan, "Maddenin elementleri/özellikleri" kategorisi, maddi evrenin temel yapı taşları olarak kabul edilen dört elementin ve bunların insan faaliyetleri üzerindeki etkilerinin kontrol edilmesine yönelik ritüelleri kapsamaktadır. Bu kategoride hava olayları, fırtınalar ve iklim koşulları gibi unsurlar önemli bir yer tutar. Aynı şekilde, toprak ve ateş arasındaki etkileşimler, suyun yağış ve sel gibi etkileri bu ritüellerin temel hedefleri arasındadır. Ayrıca, havaya yükselme, arınma, ışık veya karanlık yaratma gibi ritüeller de hareketsiz maddenin doğrudan manipülasyonu olarak değerlendirildiğinden bu kategoriye dâhil edilmiştir.

Tarımsal Ritüellerin Dağılımı ve İçerik Analizi

Tablo 2, *Picatrix*'te yer alan tarımsal büyü ritüellerinin dağılımına dair önemli veriler sunmaktadır. Bu veriler, tarıma yönelik ritüellerin yaklaşık üçte ikisinin bitkisel üretime, üçte birinin ise hayvancılığa odaklandığını göstermektedir. Bununla birlikte, tarımsal büyü ritüellerinin yaklaşık beşte biri, rakip üreticilere veya hayvancılığa zarar vermeye yöneliktir.

Belirli bitkiler açısından, asmalara beş kez atıfta bulunulurken, incir, buğday ve süpürge otu her biri yalnızca bir kez anılmaktadır. Süpürge otu, özellikle yabani ot olarak tanımlanarak negatif bir bağlamda ele alınmaktadır. Hayvancılık ritüellerinde ise hayvanlara yapılan atıflar şu şekilde sıralanabilir: Koyunlar dört kez, sığırlar üç kez, arılar, tavuklar, köpekler, keçiler ve atlar her biri iki kez, kediler ve domuzlar ise her biri bir kez bahsedilmektedir.

Aşağıdaki tablo, tarımla ilgili ritüellerin alt kategorilere göre dağılımını özetlemektedir:

Tarım Ritüeli Türü	Ritüel Sayısı
Hasatlar/mahsuller (koruma ve artırma)	66
Hayvancılıkla ilgili ritüeller	31
Üretimi artırma ve geliştirme	77
Ürünlere veya hayvanlara zarar verme	20

Bu dağılım, *Picatrix*'te tarımsal kaygıların belirli bir düzeyde ele alındığını, ancak toplam ritüel içindeki oranlarının görece düşük olduğunu ortaya koymaktadır.

Kötülüklerden Arındırıcı Büyü ve Kentsel Yaşamın Yansımaları

Tablo 3, *Picatrix*'teki kötülüklerden arındırıcı büyülerin sayısının, tarımsal kaygılara yönelik ritüellerden bile fazla olduğunu göstermektedir. Bu durum, eserin yazıldığı bağlamda doğanın ve faunasının, kişisel güvenlik açısından hâlâ ciddi bir tehdit olarak algılandığını ortaya koymaktadır.

Özellikle, doğanın ölümcül yönlerini kontrol altına alma arzusu, sadece onun nahoş etkilerinden daha büyük bir endişe kaynağı olarak görülmektedir. Küçük ve zehirli yaratıklar (yılanlar, örümcekler gibi) büyük yırtıcı hayvanlardan (ayılar, aslanlar, kurtlar gibi) daha büyük bir tehdit olarak ele alınmıştır. Bu vurgu, yazarın ve hedef kitlesinin esas olarak kentsel bir yaşam sürdürdüğüne işaret etmektedir. Kırsal topluluklar büyük yırtıcılardan korunma ihtiyacı hissederken, şehir sakinleri genellikle bu tür tehditlerden uzak olmakta; ancak böcekler ve haşereler gibi daha küçük tehditler kentsel alanlarda daha fazla sorun teşkil etmektedir.

Ayrıca, insan yerleşim yerlerinin nüfusunu azaltmaya yönelik ritüeller de bu kategoriye dahil edilmiştir. Bu ritüeller, doğrudan hayvanlardan ziyade insanlara yönelik bir korunma biçimi olarak işlev görmektedir. Bu bağlamda, *Picatrix*'teki kötülüklerden arındırıcı büyülerin, esas olarak kentsel bağlamda güvenliği sağlama ve tehditleri bertaraf etme amacı taşıdığı söylenebilir.

Ticaret ve Zenginlik Ritüelleri

Bu kategori, kâr elde etme, ticari mallar, zanaatkârlık, miraslar ve benzeri ekonomik kaygılarla ilgili ritüelleri içermektedir (bkz. Tablo 4). *Picatrix*'te ticaretle bağlantılı ritüellerin dikkat çekici bir yönü, belirli kâr

kaynaklarına yapılan özel vurgudur. Hukuk, savaş, tıp, katiplik ve parfüm ticareti gibi meslekler, ekonomik kazanç sağlama yolları olarak metinde öne çıkmaktadır.

Ayrıca, zenginliği artırmaya yönelik ritüeller ile zenginliği yok etmeye veya azaltmaya yönelik olanlar arasındaki belirgin oran farkı dikkat çekicidir. Metinde, ekonomik kazanç sağlama yollarına dair ritüellerin sayısı görece yüksek olsa da, kıskançlık veya rekabetten kaynaklı servet azaltma büyülerinin de önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Bu durum, yazarın ve hedef kitlesinin, servet edinme kadar servetin korunmasına da önem verdiğini göstermektedir.

Aşağıda, *Picatrix*'te yer alan ticaret ve servet ritüellerinin dağılımı sunulmaktadır:

Kategori	Ritüel Sayısı
Servet, bolluk, finans, talih, miras	45
Ticaret, ticaret malları, kâr	35
Serveti veya ticari kazancı artırma	24
Serveti azaltma veya yok etme	18
Dolandırıcılık ve borç düzenleme	8
Savurganlığa karşı ritüeller	2
Şehir refahını artırma	1
Diğer	2

Bu veriler, *Picatrix*'in yalnızca bireysel servet kazanımıyla değil, aynı zamanda toplumsal ve ekonomik dengeyi sağlayan uygulamalarla da ilgilendiğini göstermektedir. Servet edinmeye yönelik ritüellerin sayıca fazla olması, yazarın ve okuyucu kitlesinin, kıskançlık veya servet kaybı korkusundan çok, ekonomik kazanç yollarına odaklandığını düşündürmektedir.

Bu analiz, *Picatrix*'in yazıldığı dönemde ekonomik refahın ve finansal istikrarın büyü yoluyla desteklenebileceğine duyulan inancı yansıtmakta; aynı zamanda bu tür ritüellerin toplumsal hiyerarşi içinde nasıl bir işlev gördüğüne dair ipuçları sunmaktadır.

Gizli Bilimler

Tablo 5, kehanetin, doğaüstü güçleri kullanarak kendini güçlendirmek isteyen bireyler için temel bir kaygı olduğunu göstermektedir. *Picatrix*'in büyük kardeş metni olan *Ghāyat al-Hakīm*, astral büyüye odaklanırken, simya konusunun büyük ölçüde *Rutbat al-Hakīm* adlı eserde ele alınması nedeniyle *Picatrix*'te simyaya yapılan atfın sınırlı olması şaşırtıcı değildir.

Ritüel Türü	Oluşum Sayısı
Kehanet (astroloji, jeomansi vb.)	39
Ruh/şeytan çağırma	29
Belirtilmemiş büyü	20
Lanetler	Bağışlama: 6; Kaldırma/Önleme: 12
Simya	2
Diğer	12

Bu tablo, kehanet ve ruh çağırma gibi ritüellerin, *Picatrix*'in yazarının ve hedef kitlesinin zihninde en merkezi konumda olduğunu göstermektedir. Özellikle lanetlerin varlığı, zarar verici büyülerin, korunma veya bağışlama pratikleriyle dengelendiğini ortaya koymaktadır.

Şifa ve Sağlık

Ritüellerin ikinci en büyük kategorisini oluşturan şifa uygulamaları, *Picatrix*'in yazarı ve hedef kitlesi için büyük bir önem taşımaktadır. Tablo 6, bedensel ve zihinsel sağlık konularının, özellikle de gözle görülmeyen hastalıkların (örneğin, psikolojik rahatsızlıklar ve iç organları etkileyen hastalıklar) metinde baskın olduğunu göstermektedir.

Hastalık/Rahatsızlık Türü	Hastalığı İyileştirme/Tedavi Etme/Önleme (280)	Hastalığa Neden Olma/Tetikleme (92)
Genel sağlık	28	-
Zihinsel/psikolojik	55	30

Hastalık/Rahatsızlık Türü	Hastalığı İyileştirme/Tedavi Etme/Önleme (280)	Hastalığa Neden Olma/Tetikleme (92)
(uykusuzluk, epilepsi, anksiyete, melankoli vb.)		
Organ sağlığı (baş, gözler, kalp, mide vb.)	63	18
Uzuv sağlığı (dişler, sırt, kaslar, felç vb.)	25	12
Zehirler	30	11
Seks ve doğum	29	7
Yaşlanma	9	7
Diğer (çocuk hastalıkları, içki, iştahsızlık vb.)	41	6

Burada, zararlı büyülerin toplam ritüellerin yaklaşık üçte birini oluşturduğu görülmektedir. Bu oran, Tablo 5'te yer alan lanetlerin dağılımıyla uyumludur ve altyapıya yönelik ritüellerle (Tablo 7) benzerlik göstermektedir.

Altyapı Ritüelleri

Tablo 7, fiziksel altyapıya yönelik ritüellerin dökümünü sunmaktadır. Burada dikkat çeken unsur, başkalarının malına zarar vermeye yönelik ritüellerin, kişisel mülkü koruma veya geliştirme ritüellerine yakın bir oranda bulunmasıdır. *Picatrix*'te zarar verici ritüellerin temel hedeflerinden birinin servet ve mülk olduğu, sağlık üzerindeki doğrudan etkilerden bile daha ön planda yer aldığı anlaşılmaktadır.

Bazı ilginç altyapı ritüelleri şunları içermektedir:

- Bir hamamı lanetlemek, böylece kimsenin oraya gitmemesi (4.9.55)
- İssiz bir yeri doldurma ritüeli (4.7.8)
- Yolları, antik alanları ve inanç merkezlerini koruma (3.7.9, 3.7.10)
- Kapıları açma büyüsü (3.7.11)
- Bir evi kırmızı göstermek veya yakut gibi parlatmak (4.9.18)

Bu ritüeller, büyüünün sadece bireysel çıkarlar doğrultusunda değil, aynı zamanda mekânsal ve toplumsal düzeni şekillendirme amacıyla da kullanıldığını göstermektedir. Özellikle kamusal alanları etkilemeye yönelik büyülerin varlığı, *Picatrix*'in büyü uygulamalarını yalnızca kişisel değil, aynı zamanda kolektif bağlamda da ele aldığını göstermektedir.

Aşağıdaki tablo, *Picatrix*'te yer alan altyapıya yönelik ritüellerin dağılımını göstermektedir. Bu ritüeller, yapıların inşası, korunması ve yıkımı ile ilgilidir.

Altyapı Alanı	İnşa Etme/ Güçlendirme/ Koruma	Yıkma/ Önleme
Binalar/Evler	15	12
Şehir/Köy	2	8
Hapishaneler	10	0
Kuyular/Kanallar	4	1

Bu ritüellerin dağılımı, büyüünün yalnızca bireysel değil, aynı zamanda kamusal alanları ve toplumsal düzeni etkilemek için de kullanıldığını göstermektedir. Özellikle şehirler, hapishaneler ve su kaynakları gibi altyapı unsurlarına yönelik ritüellerin varlığı, bu tür büyü uygulamalarının toplumsal ve ekonomik yaşamla nasıl iç içe geçtiğini ortaya koymaktadır.

Kişilerarası İlişkiler Ritüelleri

Picatrix'te yer alan ritüellerin önemli bir kısmını kişiler arası ilişkiler oluşturmaktadır (bkz. Tablo 8). Özellikle sosyal statü açısından üst konumda bulunan kişilerin desteğini kazanmayı veya onları etkilemeyi amaçlayan ritüellerin yüksek sayısı, sosyal hiyerarşinin *Picatrix*'in yazarı ve hedef kitlesi için ne kadar merkezi bir konu olduğunu ortaya koymaktadır.

Bu durum, *Picatrix*'in okuyucularının genellikle toplumun alt veya orta sınıflarına mensup kişiler olduklarını ve maddi veya sosyal fayda elde etmek için üst sınıfların himayesine ihtiyaç duyduklarını göstermektedir.

Bu ritüellerin sayısal ağırlığı, sosyal hiyerarşinin katılığını ve bu hiyerarşiyi aşmanın zorluklarını yansıtır. Öyle ki, bireyler üst sınıfları etkilemek için büyük ölçüde yasadışı, riskli ve hoş karşılanmayan büyü uygulamalarına başvurma gereği duymuştur.

Dikkat çekici bir diğer bulgu, üst sınıflara yönelik ritüellerin, aşk, cinsellik veya romantik ilişkilerle ilgili ritüelleri sayıca aşmasıdır. Bu durum, *Picatrix*'in yazıldığı dönemde sosyal statünün ve hiyerarşinin ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktadır.

Kişilerarası İlişki Ritüeli Türü	Teşvik Etme/Geliştirme/ Yardım Etme	İntikam/ Düşmanlık/ Uyumsuzluk
Sosyal olarak aşağı olanlar (köleler, çocuklar, halk)	46	36
Akranlar/Müttefikler/Arkadaşlar	36	18
Sosyal olarak üst olanlar (krallar, soylular, lordlar, din adamları, bakanlar, ihtiyarlar, yargıçlar)	158	16
Aşk/Seks/İlişkiler (koca/karı, erkek/kadın)	115	30
Korku (neden olmak/kaldırmak)	14	5
Belirtilmemiş	94	83
Belirtilmemiş (örneğin, "krallar için", "oğullar için", niyet belirtilmeden)	100	24

Bu veriler, dönemin sosyal yapısına ilişkin önemli ipuçları sunmaktadır. Özellikle üst sınıfların halk üzerindeki gücü ve bu gücün erişilemezliği, onları etkilemek için büyü ritüellerine başvurulmasına neden olmuştur. Ritüeller, toplumsal hiyerarşide yükselme şansı olmayan bireylere bir etki alanı sunduğu için, sosyal hareketliliği sağlayan bir araç olarak da görülmüştür.

Picatrix'te Seyahat Ritüelleri

Aşağıdaki tablo, *Picatrix*'te yer alan seyahatle ilgili ritüellerin dağılımını göstermektedir:

Kategori	Destekleyici Ritüeller	Engelleyici Ritüeller
Karada seyahat	13	0
Suda seyahat	13	4
Belirsiz	20	6

Tablo 9, *Picatrix* yazarının ve okuyucularının, hem kara hem de deniz yolculuklarıyla neredeyse eşit derecede ilgilendiğini göstermektedir. Seyahatle ilgili ritüellerin varlığı, hedeflenen okuyucu kitlesinin, toplumun en üst tabakasında yer almamakla birlikte, belirli derecede hareketlilik fırsatlarına sahip olduğunu göstermektedir. Aynı zamanda, bu ritüellerin varlığı, Orta Çağ'da kara ve deniz seyahatlerinin haydutlar ve korsanlar nedeniyle önemli riskler taşıdığını da ortaya koymaktadır.

Metinde, iki sınır durumu dikkate alınmıştır:

1. **Işınlanma Ritüeli** (2.12.59),
2. **Özel Olarak Askeri Seyahat İçin Bir Ritüel** (2.12.37).

Diğer/Aykırı Ritüeller

Aşağıdaki tablo, belirli bir kategoriye tam olarak uymayan veya sıra dışı olan ritüelleri içermektedir:

Kategori	Ritüel Sayısı
İyi/Kötü	26
Hareket/Tembellik	16
Yasa/Yönetişim (Soyut)/Adalet	16
Hayvan Dostluğu/Kontrol	15
Başarı (Belirtilmemiş)	13
Güzellik	8
Uluslararası İlişkiler	4
Yiyecek	4

Kategori	Ritüel Sayısı
Şekil Değişirme	3
Saflık	3
Keder/Gömme	2
El Emeği	2
Ödünç Alınan Eşyayı İade Etme, İyi Niyet, Fayda, Zorunluluk, Umut, Gerçek, Erdem, Kalabalıklar	8 (her biri 1)

Bu ritüellerin dağılımı, yazarın askeri çatışmalara yalnızca yüzeysel olarak değindiğini ve ekonomik başarının tarımsal bolluktan daha büyük bir endişe kaynağı olduğunu göstermektedir. Bu durum, *Picatrix*'in yazıldığı ve Kastilyaca ile Latinceye çevrildiği Orta Çağ İklim Optimumu (Medieval Warm Period) döneminin sosyo-ekonomik bağlamıyla da uyumludur.

Sonuç ve Değerlendirme

Genel olarak, *Picatrix*'in okuyucularının, akademik ve dinî hiyerarşide orta basamaklarda yer alan, maddi ve sosyal yükselme arzusuyla hareket eden bireyler olduğu görülmektedir. Metin, bu okuyucuların bilgiye duyduğu ilgiyi ve başkalarının mal varlıklarına karşı duydukları kıskançlığı yansıtmaktadır.

Ayrıca, *Picatrix*'in okuyucularının tıbbi uygulamalara aşina olduğu, özellikle de ruhsal ve iç organlarla ilgili gizli hastalıklara yönelik şifa ritüellerinin metinde belirgin bir yer tuttuğu anlaşılmaktadır. Metin, çoğunlukla kentli bir yaşam biçimine hitap etmekte ve okuyucularının büyük vahşi hayvanlardan çok, zehirli ya da zararlı haşerelerle karşılaşma olasılığına dikkat çekmektedir.

Büyü uygulamalarının hem fiziksel madde hem de ruh dünyasını kontrol etmeye yönelik olduğu görülse de, metnin en büyük önceliği bilgi edinme süreci olmuştur. *Picatrix*, seyahatin nadiren gerekli olduğu bir dünyayı temsil etmekte; büyücülerin ritüeller için malzeme toplamak ya da ticaret yapmak gibi amaçlarla seyahat ettiği, ancak her iki durumun da riskli girişimler olduğu bir bağlam sunmaktadır.

Picatrix ve Büyü Geleneği: Okuryazarlık ve Kilise İlişkisi

Her ne kadar genel gözlemleri aşmak zor olsa da, *Picatrix*'te yer alan farklı ilgi alanlarının tek bir metinde bir araya getirilmesi, eserin Avrupa'daki büyü uygulamaları bağlamında nasıl bir konumda olduğunu anlamamıza yardımcı olmaktadır. Richard Kieckhefer'in Avrupa büyü geleneğini tanımlamak için kullandığı "din adamlarının yeraltı dünyası" kavramı, *Picatrix*'in başarısını açıklamak için önemli bir çerçeve sunmaktadır.

Büyü, özellikle okuryazarlık gerektiren bir alan olarak, Kilise'nin denetiminde sürdürülen bir bilgi sistemine dayanıyordu. Bu bağlamda, *Picatrix*'in Latince versiyonunun kullanımı, büyük ölçüde Kilise'nin eğitim sistemine entegre olmuş okur-yazar bireyler tarafından benimsenmiştir. Ancak, aynı yargının Arapça orijinali *Ghāyat al-Hakīm* için geçerli olup olmadığı kesin değildir.

Picatrix'te Psikoaktif ve Zehirli Maddeler

Metin boyunca, özellikle üçüncü ve dördüncü kitaplarda, ev yapımı karışımlar, tutsüler, haplar, merhemler ve iksirler yoğun şekilde yer almaktadır. *Picatrix*'teki tutsüleme ritüellerinin büyük bir kısmı, gezegensel ruhların yardımını talep etmeye yöneliktir.

Ancak, bu büyüsel bileşiklerin içeriği şimdiye kadar nispeten az incelenmiştir. Bunun sebebi, bu bileşenlerin *Picatrix*'teki astrolojik ve teorik unsurlardan daha az önemli kabul edilmesidir. Büyü tarifleri incelendiğinde, hem hareketsiz maddelerin (hayvan parçaları, insan dışkı, çam reçinesi, tarhun vb.) hem de açıkça psikoaktif etkileri bilinen maddelerin (afyon, adamotu (*mandrake*), *Datura* ve kenevir gibi) çeşitli kombinasyonlarla kullanıldığı görülmektedir.

Bazı tutsülemeler bilinen hiçbir psikoaktif bileşen içermemekle birlikte, bazıları yanıcılığı artıran bağlayıcı maddelerle karıştırılmış güçlü ilaç kokteylleridir. Örneğin, sakız, tutsü, storaks ve balsam gibi maddeler, bu ritüellerde sıkça kullanılan bileşenlerdir.

Büyücü, belirli bir gezegenle iletişim kurmak istediğinde, o gezegenin renkleriyle boyanmış uygun kumaştan yapılmış cüppeler giymekte,

gezegenin saatlerine uygun olarak dualar etmekte ve içeriği belirli kurallara göre hazırlanmış tütsüler kullanmaktadır (*Picatrix*, 3.7.1). Her bir bileşen –psikoaktif olsun ya da olmasın–, ilgili büyü operasyonunu yöneten gezegenin doğasına uygun olacak şekilde seçilmektedir.

Orta Çağ bilgeleri ve öğrencilerinin çoğu egzotik bileşiklerin farmakolojisi konusunda eğitilmiş olmadığından, bu büyü tariflerinde geçen maddelerin modern çağda yeniden üretilmesi tehlikeli sonuçlara yol açabilir. Bu nedenle, *Picatrix*'teki bu tür karışımları evde denemek kesinlikle önerilmemektedir.

Picatrix'te Beden, Zihin ve Büyüsel Süreçler

Picatrix'teki ritüeller, bilgenin bedenini büyü bir kap olarak görerek, fiziksel materyalleri ve ruhsal güçleri sentezleyip dönüştürdüğünü varsayar. Bu süreç, duyuşal deneyimler aracılığıyla bilgenin amaçlarına ulaşmasına hizmet eder. Her ritüelin içsel karmaşıklığı, uygulayıcısının niyetinin yoğunluğunu yansıtıyorsa, *Picatrix*'in büyüsunu kullanan kişinin, William Blake'in meşhur ifadesiyle, "dağları yerinden oynatacak sağlam bir inanca" sahip olması gerektiği söylenebilir.

Astral ruhlar, yalnızca onlara gerçekten inanan bireylere görünür; metni yalnızca deneyen veya onunla oynayanlara değil. Bu bağlamda, *Picatrix*'te tarif edilen büyü pratiği, şamanik ritüellere benzer bir yaklaşım sergiler. Ritüeli gerçekleştiren bilge, aylar süren bir hazırlık sürecinden geçerek malzemeleri toplar ve işlemi gerçekleştirmek için uygun astrolojik zamanı belirler. Bazı durumlarda, psikoaktif maddelerin kullanımı, büyücünün ruhsal yolculuğuna destek sağlamış olabilir.

Özellikle tütsüleme ritüellerinde kullanılan malzemelerin miktarı göz önüne alındığında, uygulayıcı için yoğun bir bilinç değişimi kaçınılmaz olurdu. Bu tür değişmiş bilinç durumlarında, gezegensel ruhların algılanması, bireyin bilinçaltındaki soyut biçimlerle ortak deneyim alanı arasında bir bağlantı kurmasını sağlardı. Ancak, düzenli bilincin bozulması, bilge kişi için delilik ya da hezeyan anlamına gelmezdi; aksine, bu durum, *Picatrix*'in ifadesiyle, diğer dünyevi ruhlara erişim

sağlayan "mükemmelleştirilmiş bir rasyonalite"ye (*Picatrix*, 2.5.4) işaret ederdi.

Bu ruhsal dünyanın kapıları, yalnızca oruç, ritüel ve bilinçli niyetle kendini arındırmış, büyü sanatlarını çalışmış ve bu tür bilinç değişimlerinin etkilerini kontrol edebilen bir bilgeye açılırdı. *Picatrix*'teki sihrin tamamının yalnızca psikoaktif maddelerle ilişkilendirilemeyeceğini vurgulamak gerekir. Ancak, metnin temelini oluşturan astrolojik varsayımlara kıyasla, içerik listelerinde yer alan psikoaktif maddelerin daha az akademik tartışmaya konu olduğu açıktır.

Suffumigasyon: Psikoaktif Maddeler ve Ritüel Tütsüleme

Suffumigasyon, yani tütsü yoluyla madde alımı, *Picatrix*'teki psikoaktif maddeler için temel kullanım yöntemlerinden biri olarak görünmektedir. Saldırgan bir zehir olarak görülmeyen maddeler için en yaygın yöntem bu olsa da, metinde merhemler, şekerlemeler ve haplar da yer almaktadır. Ancak bu tür preparatlar genellikle tıbbi amaçlar (örneğin, akrep sokmaları veya engerek ısırıklarının tedavisi) ya da daha karmaşık zehirler (örneğin, uyku indükleyici veya "birini ruhsal olarak mahvetme" amaçlı) olarak sınırlı bir kullanıma sahiptir.

Hermes Trismegistus'a atfedilen bir aforizma (*Picatrix*, 4.4.28), suffumigasyonun ritüelin başarısını artırdığına işaret eder:

"Suffumigasyon ve dualarla gerçekleştirilen ritüeller, suffumigasyonların eksik olduğu veya iradenin bölündüğü ritüellerden daha etkilidir."

Suffumigasyon bilimiyle en yetkin kabul edilen toplumlar arasında *Picatrix*, Kızılderililer ve Nebatileri (Naptini/Neptini) özellikle vurgular (*Picatrix*, 2.5.1). Bu geleneğin ustaları, suffumigasyonların talep edilen gezegenin doğasına uygun olması gerektiğini belirtmektedir (*Picatrix*, 4.2.18). Dolayısıyla, bu tür ritüellerde bilinç durumunu değiştirmek için tütsü kullanımı, kesin bir odaklanma ve niyet gerektirir.

Ritüel sırasında büyücünün, için için yanan bir karışımın dumanları içinde ayakta durarak, bilinç dönüşümünü deneyimlemesi beklenirdi. Ancak, ritüellerde kullanılan maddelerin psikotropik etkilerinden tam

olarak haberdar olup olmadıkları belirsizdir. Buharların dolaylı solunması, doğrudan tüketim (örneğin, pipoyla içim) kadar güçlü veya etkili olmayabilir. Bununla birlikte, bazı tariflerde belirtilen yüksek dozlar, sınırlı bir alan veya kapalı bir ortamda yoğun duman üretmeye yetecek seviyededir. Bu durum, büyücünün bilinç halinde değişimler yaşamasına ve ritüelin zirve noktasına ulaşmasına yol açabilirdi.

Picatrix'te Tütsüleme, Psikoaktif Maddeler ve Ritüelistik Kullanımları

Picatrix'te yer alan tütsüleme tariflerinden biri, Satürn'ü çağırmak amacıyla tasarlanmıştır (*Picatrix*, 3.7.16) ve afyon içeren birçok karışımdan biridir. Analiz edilen tarifler arasında, güçlü psikoaktif özellikleri bilinen en az iki madde tespit edilmiştir: afyon ve pelin otu. Afyonun ritüel tütsülemesi, en azından Neolitik Çağ'a kadar uzanan bir geçmişe sahiptir. Ancak bağımlılık yapıcı özellikleri, özellikle çocuklara aşırı reçete edilmesi nedeniyle, 19. yüzyılda Avrupa'da laudanum bağımlılığı salgını yaşanana dek geniş çapta fark edilmemiştir.

Bu dönemde, *Thomas De Quincey* gibi Romantik şairler, afyon kullanımıyla yaşadıkları derin deneyimleri kaleme almış ve bu maddenin, uzak ve gizemli bir "Doğu" ile güçlü bir bağlantısı olduğunu hissetmişlerdir. De Quincey, vizyonlarında Mısır ve Hint tanrılarıyla birlik deneyimlediğini ve "bin yıl boyunca taş tabutlara, mumyalara ve Sfenkslere gömüldüğünü, sonsuz piramitlerin kalbindeki dar odalarda hapsedildiğini" anlatmaktadır.

Tütsülenen afyon, bireyin uyanırken rüyalara girip çıkmasına ve vizyonlara daha yatkın hale gelmesine neden olur (*Picatrix*, 3.7.27). Özellikle pelin otu gibi diğer psikotropik maddelerin eklenmesiyle, bu tütsüleme derin bilinç değişimlerine yol açabilirdi. "Münzevilerin tütsülenmesi" olarak bilinen diğer tariflerde ise (*Picatrix*, 3.7.27), hindistan cevizinin önemli bir rol oynadığı görülmektedir.

Hindistan Cevizi ve Psikoaktif Etkileri

Hindistan cevizi esansiyel yağından elde edilen *miristikin*, Hindistan ve Endonezya'da uzun bir kullanım geçmişine sahiptir. Geleneksel olarak yatıştırıcı, afrodizyak, astım semptomları için bir çare ve sindirim sorunları için bir tedavi olarak kullanılmıştır. Ancak, güçlü psikoaktif etkileri nedeniyle dikkat çeken bir maddedir. Beş ila on gram kadar az bir miktarda tüketildiğinde, erken evrelerinde alkol ve esrarın deliryum etkilerine benzer semptomlar gösterirken, daha ileri aşamalarda etkileri LSD ve tropan alkaloidlerinin mide bulandırıcı ve yatıştırıcı bir kombinasyonuna benzetilmektedir.

Malcolm X, otobiyografisinde, hindistan cevzinin hapishanelerde popüler bir bilinç değiştirici madde olarak kullanıldığını bildirmiştir. *British Medical Journal* tarafından kaydedilen bir vakada, on dokuz yaşında bir kızın hindistan ceviziyle yaşadığı deneyim şu şekilde tarif edilmiştir:

"Birkaç saat sonra üşüme ve mide bulantısı hissetmiş; yüzler görmüş; oda, yanıp sönen ışıklar ve yüksek sesli müzikle çarpıtılmış gibi görünmüş; kendini farklı bir insan gibi hissetmiş ve her şey gerçek dışıymış gibi gelmiş; zaman durmuş gibi algılanmış; gözlerini kapattığında ışıklar, kara yaratıklar ve kırmızı gözler görmüştür."

Bu tür etkiler, *Picatrix*'te tarif edilen bazı ritüelistik tütsüleme yöntemleriyle benzerlik göstermektedir.

Ritüel Malzemeler ve Zehirli Bileşenler

Picatrix boyunca, büyücünün zekâsını ve tarifleri doğru şekilde hazırlama yetisini sınamak için tasarlanmış gibi görünen birçok toksik bileşen bulunmaktadır. *Picatrix*, her zihnin "kırılmadan bükülemeyeceğini" ve büyü sanatının sırlarının zayıf fikirli bireylerle paylaşılmaması gerektiğini açıkça belirtir.

Ritüel malzemeleri arasında yer alan birçok bitkinin hem psikoaktif hem de ölümcül etkileri olan bileşenleri bulunmaktadır. Ancak, metinde bu etkiler genellikle ayrıntılı olarak belirtilmemiştir. Bazı malzemeler ise insanlar tarafından asla tüketilmemelidir. Örneğin, sahte Aristoteles'in

eserlerinden alıntılanan bir Satürn ritüelinde, büyücüye "kara bir kedinin beyni, sütleğen, baldıran otu, mür ve kantaron" kullanarak bir tütsüleme yapması önerilmektedir (*Picatrix*, 3.9.11).

Bu tarifte miktarlar belirtilmemiş olsa da, özellikle baldıran otunun (*Cicuta*) dumanının solunmasının son derece zararlı ve hatta ölümcül olabileceği bilinmektedir. Nitekim, Sokrates'in ölümüne neden olan zehrin baldıran olduğu düşünülmektedir. Bu bitkinin *Picatrix*'te gezegensel tütsülemelerde sıkça yer alması, büyü pratiklerinde içsel tehlikeleri barındırdığını göstermektedir.

Öte yandan, *Picatrix*'in belirli tariflerde kasıtlı olarak aşırı tehlikeli maddeler içermesi, yazarın büyü sanatının "gerçek ustaları" ile "akılsız takipçileri" ayırt etmek için bilinçli bir sınav uyguladığına işaret edebilir. Bu tür bilinçli yanıltmalar, *Picatrix* gibi büyü kitaplarının tarih boyunca kötü şöhrete sahip olmasına katkıda bulunmuş olabilir.

Şüphesiz, *Picatrix*'in Latince'ye çevrildiği dönemde en yaygın ve düzenli olarak tüketilen psikoaktif madde, Kuzey Avrupa'da bira ve Güney Avrupa'da şarap formunda olmak üzere alkoldü. *Picatrix*'in tariflerinde bu maddenin görece yokluğu, metnin İslami kökenleri dolayısıyla alkole yönelik dini kısıtlamaları yansıtmaktadır. Gerçekten de, metinde şarabın geçtiği örneklerin büyük çoğunluğu, tütsüleme amacıyla yakılan hapların üretiminde nemlendirici ve bağlayıcı madde olarak kullanımına işaret etmektedir.

Bununla birlikte, şarabın tüketiminin ritüelin ayrılmaz bir parçası olduğu ve sarhoşluk halinin uygulanması için gerekli görüldüğü bazı istisnai durumlar mevcuttur. Özellikle Mars'ın gücünü çağırmaya yönelik talimatlar arasında, operatörün "mümkün olduğunca çok şarap içmesi" gerektiğine dair bir ifade yer almakta olup, bu durum bilinç değişimini açıkça teşvik etmektedir (*Picatrix* 3.9.13). Bu tür örneklerin nadirliği, bu uygulamaların kasıtlı ve istisnai doğasını vurgulamaktadır.

Picatrix'te kullanılan en psikoaktif ve potansiyel olarak tehlikeli maddeler, Solanaceae (patlıcangiller) ailesine ait *Datura* türleri, *Mandragora officinarum* ve *Hyoscyamus niger* gibi bitkilerdir. Bu bitkiler, Avrupa büyücülük geleneklerinde kötü bir üne sahiptir ve eser boyunca rastlanan birkaç diğer bitki gibi tropan alkaloidleri olan skopolamin,

hiyosiyamin ve atropin içermektedir. Bu bileşenlerin her biri, düşük dozlarda dahi güçlü deliryum etkileri yaratabilmektedir. Özellikle adamotu (*mandrake*), banotu (*henbane*) ve datura (jimson otu veya diken elması olarak da bilinir) tüketildiğinde, kullanıcıda yoğun deliryuma, kabusvari halüsinasyonlara, beden dışı deneyimlere ve sözde "uçuşlara" neden olabilmektedir.

Patlıcangiller ailesinden bitkiler içeren bazı tariflerde, büyücünün bu maddeleri düşmanlarına karşı zehir olarak kullanabileceği belirtilmekte ve karışımların öldürücü etkileri konusunda uyarılar yapılmaktadır. Bu maddeler solunum felcine yol açarak ölüme neden olabileceği gibi, düşük dozlarda dahi son derece tehlikeli olabilir ve büyük bir dikkatle hazırlanmalıdır. Bu sebeple, yaygın olarak bulunmalarına rağmen, eğlence amaçlı uyuşturucu olarak yaygın bir kullanım kazanmamışlardır.

Günümüzde bu bitkilerle ilgilenen uzmanlar, genellikle Ortaçağ büyü ritüellerini yeniden canlandırmaya çalışan Wicca ve Neo-Pagan hareketlerine mensup kişilerden oluşmaktadır. Ancak ortalama bir "psikonot" veya ritüel büyü uygulayıcısı, bu tür bilinmez ve riskli maddelerden uzak durarak, daha güvenli ve etkileri daha öngörülebilir olan yasadışı maddeleri tercih etmektedir.